

Nota
Paal Industrieweg
Deel 3: Programma van maatregelen

1 Gemotiveerd advies

Het gemotiveerd advies is gebaseerd op het verslag van resultaten van het vooronderzoek. De vaststellingen over de aan- of afwezigheid van archeologische sites en hun aard worden geconfronteerd met de door de initiatiefnemer voorgenomen bodemingrepen. Op basis van deze confrontatie motiveert het advies of er maatregelen nodig zijn, welke deze zijn, en wat hun uitvoeringswijze is.

Aan de hand van de resultaten van het bureauonderzoek, uitgevoerd door Archebo bvba, werd een vervolgonderzoek in de vorm van landschappelijke boringen geadviseerd. Het doel van dit onderzoek was na te gaan of er hogere, drogere plekken (donken) in het plangebied aanwezig zijn die door het veen zijn afgedekt. Het vermoeden bestond dat op deze plekken mogelijke archeologische resten uit de steentijd bewaard waren. Indien er tijdens het landschappelijke bodemonderzoek door het veen afgedekte drogere en hoger gelegen plaatsen werden aangetroffen, diende er op deze donken een proefsleuvenonderzoek plaatsvinden.¹

Tijdens het landschappelijk bodemonderzoek werden echter geen donken aangetroffen. Wel kon de aanwezigheid van een ophogingspakket en/of verstoorde horizonten opgemerkt worden in het volledige plangebied. Het ophogingspakket wat doorgaans 80 cm dik. Daaronder was de bodem in veel gevallen ook nog (deels) verstoord, tot een maximale diepte van 190 cm (zie Verslag van resultaten voor de precieze locaties en verstoringsdieptes). Onder de ophoging kon geen geavanceerde bodemvorming waargenomen worden. Opvallend was wel dat de grondwatertafel op ca. 80 cm onder het huidige maaiveld zit. De recente ophoging van het terrein lijkt dan ook rechtstreeks het gevolg te zijn van de natte bodemgesteldheid in het plangebied.

Op basis van het landschappelijk bodemonderzoek kan vastgesteld worden dat het terrein sinds het einde van de ijstijd te nat en niet aantrekkelijk voor bewoning was. De sedimenten wijzen op een afwisseling van kortstondige fluviatiele activiteit afgewisseld met periodes van stilstaand water die kenmerkend zijn voor een fluviaal/alluviaal dal.

Gezien de resultaten van het landschappelijk booronderzoek moeten de verwachtingen uit het bureauonderzoek bijgesteld worden. Het steentijdpotentieel voor het plangebied wordt hierdoor bijgesteld naar laag. De potentieel voor archeologische waarden uit jongere periodes wordt ook gezien als laag aangezien het plangebied tot aan de (recentere) ophoging vrijwel ongeschikt was voor bewoning.

BAAC Vlaanderen bvba adviseert geen verder archeologisch onderzoek omwille van twee redenen:

- *Beperkte impact van de verstoring*

De dikte van het ophogingspakket en/of de verstoorde horizonten bedraagt 80 tot 190 cm. Ook werd vastgesteld dat het grondwaterniveau ongeveer op 80 cm onder maaiveld zit. Onder de ophoging kon geen geavanceerde bodemvorming waargenomen worden. De sedimenten wijzen op een afwisseling van kortstondige fluviatiele activiteit afgewisseld met periodes van stilstaand water die kenmerkend zijn voor een fluviaal/alluviaal dal.

Het gros van de geplande werkzaamheden verstoren de bodem tot ca. 50 tot 80 cm onder maaiveldniveau (**Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**). Enkel de pijlers in zone 2 (geel) en de laadkaaien in zone 6 (donkerblauw) zullen de natuurlijke bodem op sommige plekken verstoren. De totale oppervlakte van deze zones is ca. 1050 m².

¹ Claesen, Van Genechten & Verbeelen 2016.

- *Civieltechnische impact van het onderzoek in verhouding tot eventuele resultaten binnen de geplande verstoringen*

De combinatie van de hoge grondwatertafel, de dikte van het ophogings- en/of verstoringspakket en de losse fluviatiele sedimenten zorgt ervoor dat het proefsleuvenonderzoek grotere kosten met zich meebrengen, vb. door de bemaling, eventuele putwanden, ... Bovendien betekent het aanleggen van sleuven mogelijk dat het terrein zelf alle stabiliteit verliest en het project civieltechnisch op de helling komt te staan. Daar waar de geplande verstoringen nu erg beperkt zijn voor archeologie, wordt de ingreep van de opdrachtgever veel ingrijpender omdat het terrein in het kader van archeologisch onderzoek verstoord wordt.

2 Programma van maatregelen

Niet van toepassing.

3 Literatuur

Claesen J., Van Genechten B. & Verbeelen G. 2016. *Archeologienota zonder ingreep in de bodem. Beringen-Industrieweg*, Rapport 2016/030, Kortenaken: Archebo.